

Lipanj 2022

Renata Čete, vat. časnica I. klase

Ustrojstvo zaštite od požara
VATROGASNI DOČASNIK

The background of the slide features a dramatic fire scene. In the foreground, two firefighters wearing helmets and protective gear are visible, their faces partially obscured by the heat and smoke. The fire is intense, with bright orange and yellow flames rising from a structure on the right side of the frame. The overall atmosphere is one of urgency and danger.

Sadržaj predmeta

Povijest vatrogastva

Zakon o vatrogastvu

- (NN 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04, 174/04, 38/09, 80/10, 125/19)

Povijest vatrogastva

1. Koji zakoni sadrže propise s područja zaštite od požara o osnivanju i radu dobrovoljnih vatrogasnih društava?

- ✓ 1272. godine u Statutu Dubrovačke Republike - odredba u svezi protupožarne zaštite *"da nitko unutar gradskih zidina ne smije imati kuću prekrivenu slamom,,*
- ✓ 1309. godine u Statut se uvodi odredba koja određuje organizaciju i način gašenja požara (*prvi propis o vatrogastvu na području Hrvatske uopće*)
- ✓ 1588. godine u Varaždinu propis koji se odnosi na zaštitu od požara
- ✓ 1768. godine prvi propis za obranu od požara na razini Hrvatske pod nazivom: *"Osnova kako bi se mogli spriječiti požari u slobodnim kraljevskim gradovima i tržištima,,*
- ✓ 1857. godine nove požarne smjernice iz Beča, te godine Zagreb donosi propis za obranu od požara "Glasnik", a Varaždin "Redarstveno požarnički red,,
- ✓ Razvoj dobrovoljnog vatrogastva kakvog i danas poznajemo započeo je 1864. godine u Varaždinu, te godine 17. lipnja osnovan je "Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor u Varaždinu" (dobrovoljno vatrogasno društvo), sa 156 članova

Povijest vatrogastva

1. Koji zakoni sadrže propise s područja zaštite od požara o osnivanju i radu dobrovoljnih vatrogasnih društava?

- ✓ Nakon Varaždina dobrovoljna vatrogasna društva se osnivaju i u drugim gradovima: Sisku - 1865., Otočcu - 1868., Ludbregu - 1869., Zagrebu - 1870., Karlovcu 1871., itd,...
- ✓ Najstarija profesionalna vatrogasna postrojba na području Hrvatske je Gradski vatrogasni zbor u Rijeci osnovan 1863. godine (1878. u Puli, te 1910. u Zagrebu)
- ✓ Hrvatsko-slavonska vatrogasna zajednica je osnovana 1876. godine, a prvi predsjednik je bio Gjuro Stjepan Deželić (otac hrvatskog vatrogastva)
- ✓ Prvi priručnik za osposobljavanje izdan je 1882. godine pod nazivom "**Obučevnik za dragovoljne vatrogasce**" Mirko Kolarić (učitelj hrvatskog vatrogastva i tajnik HVZ)
- ✓ Sabor 22. svibnja 1948. donosi Zakon o dobrovoljnim vatrogasnim društvima Narodne Republike Hrvatske
- ✓ 1968. godine donosi se novi republički Zakon o zaštiti od požara (mijenja 20 godina stari zakon iz 1948.)
- ✓ Vlada RH u srpnju 1991. donosi "*Upute za djelovanje vatrogasne organizacije RH u izvanrednim okolnostima, ratnim sukobim i terorističkim aktivnostima*"
- ✓ Na sjednici CTIF-a u Albeni 25. rujna 1992. godine HVZ jednoglasno je primljena u članstvo ovog Međunarodnog tehničkog odbora za prevenciju i gašenje požara
- ✓ U lipnju 1993. godine Sabor RH donio je Zakon o zaštiti od požara i Zakon o vatrogastvu
- ✓ Sada je na snazi Zakon o vatrogastvu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2020. g

Povijest vatrogastva

2. Kada se počinju javljati počeci vatrogastva na tlu Hrvatske?

- ✓ 1309. godine u Statut Dubrovačke Republike se uvodi odredba koja određuje organizaciju i način gašenja požara (*prvi propis o vatrogastvu na području Hrvatske uopće*), nakon velikog požara koji je buknuo 1296. godine
- ✓ 1588. godine u Varaždinu propis koji se odnosi na zaštitu od požara
- ✓ 1768. godine prvi propis za obranu od požara na razini Hrvatske pod nazivom: "*Osnova kako bi se mogli spriječiti požari u slobodnim kraljevskim gradovima i tržištima*"
- ✓ 1857. godine nove požarne smjernice iz Beča, te godine Zagreb donosi propis za obranu od požara "Glasnik", a Varaždin "Redarstveno požarnički red"

Povijest vatrogastva

3. Gdje je osnovano prvo vatrogasno društvo na tlu Hrvatske?

- ✓ Razvoj dobrovoljnog vatrogastva kakvog i danas poznajemo započeo je 1864. godine u Varaždinu, te godine 17. lipnja osnovan je *"Prvi hrvatski dobrovoljni vatrogasni zbor u Varaždinu"* (dobrovoljno vatrogasno društvo), sa 156 članova
- ✓ Nakon Varaždina dobrovoljna vatrogasna društva se osnivaju i u drugim gradovima: Sisku - 1865., Otočcu - 1868., Ludbregu - 1869., Zagrebu - 1870., Karlovcu 1871., itd,...

Povijest vatrogastva

4. Tko izdaje prvi vatrogasni propis na Hrvatskome jeziku?

- ✓ Kraljevsko vijeće Hrvatske, Slovenije i Dalmacije donijelo je 1768. godine prvi propis za obranu od požara na razini Hrvatske pod nazivom: "*Osnova kako bi se mogli spriječiti požari u slobodnim kraljevskim gradovima i tržištima*". Taj propis je bio poticaj i podloga za donošenje prvih akta, mjera i naredbi u pogledu obrane od požara za gradove Hrvatske

Povijest vatrogastva

5. Kada se donose dva nova zakona koja reguliraju područje zaštite od požara i kako se zovu?

- ✓ **Sabor 22. svibnja 1948.** donosi "Zakon o dobrovoljnim vatrogasnim društvima Narodne Republike Hrvatske" koji regulira rad i postojanje vatrogasnih organizacija
- ✓ **1968. godine** donosi se novi republički Zakon o zaštiti od požara (mijenja 20 godina stari zakon iz 1948.)

6. Osnivanje vatrogasnih postrojbi

- Na području općine ili grada može djelovati više dobrovoljnih društava.
- Ako na području općine ili grada nema onoliki broj javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava koliki je predviđen općinskim ili gradskim planom zaštite od požara, načelnik općine ili gradonačelnik poduzet će mjere za osnivanje i opremanje potrebnog broja javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava.
- Poduzimanje mjera, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se svi oblici pomaganja u nabavi opreme i sredstava za gašenje požara, osiguranje odgovarajućih prostora za gašenje požara, osiguranje odgovarajućih prostora za dežurne vatrogasce, osposobljavanje i obuku, čuvanje vatrogasne opreme i sredstava i slično.

7. Koje vatrogasne postrojbe djeluju na teritoriju Republike Hrvatske?

- ❑ **Vatrogasne postrojbe koje neposredno obavljaju vatrogasnu djelatnost su:**
 1. javna vatrogasna postrojba
 2. postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva
 3. profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu
 4. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu
 5. vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba
 6. intervencijska vatrogasna postrojba.
- *Na području jedinice lokalne samouprave mora djelovati onoliko javnih vatrogasnih postrojbi ili postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava koliko je utvrđeno vatrogasnim planom županije*

8. Tko osniva Javnu vatrogasnu postrojbu?

- Članak 31.

- ✓ Javna vatrogasna postrojba je nadležno tijelo za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave, s pripadajućim ovlastima utvrđenim ovim Zakonom.
- ✓ Javnu vatrogasnu postrojbu sukladno vatrogasnom planu grada, područja odnosno općine osniva jedinica lokalne samouprava na temelju odluke predstavničkog tijela, sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, kao neprofitnu pravnu osobu.
- ✓ Javna vatrogasna postrojba proračunski je korisnik svog osnivača.
- ✓ Na prijedlog predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave za osnivanje javne vatrogasne postrojbe suglasnost daje glavni vatrogasni zapovjednik ako je osnivač osigurao financijska sredstva, vatrogasnu tehniku s prostorom za smještaj i za rad te predviđen broj profesionalnih vatrogasaca prema vatrogasnom planu županije, te izrađenoj procjeni ugroženosti.

9. Tko osniva Dobrovoljno vatrogasno društvo i koja je osnovna svrha postojanja društva?

- ✓ Dobrovoljna vatrogasna društva osnivaju se sukladno članku 10. Zakona o udrugama, a mogu započeti obavljati vatrogasnu djelatnost tek kada kao ustrojstveni oblik djelovanja određen Zakonom o vatrogastvu imaju vatrogasnu postrojbu sastavljenu od 10 dobrovoljnih vatrogasaca, te propisanu opremu i sredstva.

Osnovna svrha postojanja društva, odnosno ciljevi su:

- ✓ provedba preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija
- ✓ gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom
- ✓ pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama
- ✓ pružanje pomoći, te spašavanje ljudi i imovine prilikom ekoloških, prirodnih i drugih nepogoda i nezgoda

Ostali ciljevi su:

- ✓ rad sa vatrogasnom mladeži
- ✓ natjecateljske aktivnosti
- ✓ društvene i kulturne aktivnosti i sl

10. Koje su ostale djelatnosti DVD-a?

❑ Članak 42. - Ostale djelatnosti društva

- ✓ Dobrovoljna vatrogasna društva mogu, osim vatrogasne djelatnosti, obavljati gospodarske, ugostiteljske i društvene djelatnosti sukladno odredbama posebnih propisa, ako se time ne umanjuje intervencijska spremnost vatrogasne postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva.
- ✓ Za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka dobrovoljna vatrogasna društva mogu imati stalne i povremeno zaposlene djelatnike.
- ✓ Ako u obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka dobrovoljno vatrogasno društvo ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj vatrogasne djelatnosti u skladu sa statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva.
- ✓ U dobrovoljnim vatrogasnim društvima mogu se zapošljavati profesionalni vatrogasci u svrhu obavljanja vatrogasne djelatnosti na području koje pokriva postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva.

11. Nabroji tijela DVD-a i njihov djelokrug?

- ❑ Tijela društva (ili vatrogasne zajednice) mogu biti:
 - ✓ SKUPŠTINA - najviše tijelo udruge, članovi upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabranih predstavnika u tijelima udruge, na način propisan statutom (operativni, pričuvni i članovi veterani čine Skupštinu Društva, odnosno mogu birati i biti birani na dužnosti u Društvu)
 - ✓ UPRAVNI ODBOR (predsjedništvo)
 - ✓ ZAPOVJEDNIŠTVO - zapovjednika postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava imenuje nadležno tijelo vatrogasnog društva (skupština), a potvrđuje ga poglavarstvo jedinice lokalne samouprave
 - ✓ PREDSJEDNIK
 - ✓ NADZORNI ODBOR
 - ✓ SUD ČASTI

12. Podjela Dobrovoljnog vatrogasnog društva

- ✓ Postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva djeluje unutar dobrovoljnog vatrogasnog društva kao operativna snaga koja obavlja vatrogasnu djelatnost na području koje joj je dodijeljeno na temelju vatrogasnog plana grada odnosno općine, a može biti:
 - a) središnja vatrogasna postrojba društva
 - b) vatrogasna postrojba društva.

- ✓ **Središnja vatrogasna postrojba** društva intervenira na području odgovornosti sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine i Grada Zagreba.

- ✓ **Vatrogasna postrojba društva** intervenira na području djelovanja sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine i Grada Zagreba.

13. Koji je sastav članstva u dobrovoljnom vatrogasnom društvu i tko sačinjava vatrogasni pomladak?

❑ Članovi društva mogu biti:

1. **OPERATIVNI** - pripadnici vatrogasne postrojbe (18-65 god.), tjelesno i duševno sposobni prema Zakonu o vatrogastvu
2. **PRIČUVNI** (bivši operativni članovi) - oni iznad 65 god. ili oni članovi koji ne mogu izvršavati obaveze operativnog člana bilo zbog osobnih, zdravstvenih ili drugih razloga; mogu obavljati organizacijske, materijalno-financijske poslove, administrativne poslove i sl.
3. **VETERANI** (bivši operativni članovi) - oni sa navršenih 50 god. staža u vatrogastvu; mogu obavljati organizacijske, materijalno-financijske poslove, administrativne poslove, poslove osposobljavanja i sl.
4. **POMAŽUĆI** - fizičke ili pravne osobe koje financijskom i drugom potporom i aktivnošću pomažu Društvu u ostvarivanju njezinih ciljeva i zadataka, ali plaćaju članarinu koju odredi Skupština Društva na prijedlog Upravnog odbora
5. **POČASNI** - fizičke ili pravne osobe koje posebno pridonose ostvarivanju ciljeva i zadatka Društva (odluku donosi Skupština na prijedlog Upravnog odbora)
6. **ČLANOVI VATROGASNE MLADEŽI** - su mladi od 6-18 godina koji pristupe u Društvo po osobnoj želji, uz pristanak roditelja ili staratelja, te pridonose ostvarivanju ciljeva Društva

14. Koje su osnovne dužnosti člana operativne vatrogasne postrojbe?

- ✓ One koje su utvrđene zakonom, a to su: sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, te obavljanje i drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama

15. Tko može biti dobrovoljni, odnosno sezonski vatrogasac?

- Dobrovoljni vatrogasac** u vatrogasnim postrojbama može biti osoba:
 - a) s navršenih osamnaest godina
 - b) koja ima propisanu psihičku i tjelesnu zdravstvenu sposobnost za obavljanje vatrogasne djelatnosti
 - c) koja je osposobljena sukladno odredbama ovoga Zakona
 - d) koja nije kažnjavana za kaznena djela protiv života i tijela, protiv opće sigurnosti, imovine i kaznena djela protiv službene dužnosti
 - e) koja je osposobljena za obavljanje tih poslova.

- Sezonski vatrogasac** u vatrogasnim postrojbama može biti osoba koja udovoljava uvjetima iz stavka 1. ovoga članka ili osoba koja udovoljava uvjetima za poslove profesionalnog vatrogasca.

- Program i način temeljnog osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasca propisuje glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.*

16. Koji su temelji i kriteriji rada postrojbe DVD-a

- ✓ Prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva koristi ovlasti utvrđene Zakonom o vatrogastvu aktima.
- ✓ Statutom kao temeljnim aktom uređuje se način rada i nadležnosti tijela, odluke koje zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva može donositi samostalno, a koje uz suglasnost upravnog odbora dobrovoljnog vatrogasnog društva te djelovanje dobrovoljnog vatrogasnog društva.
- ✓ Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje kriterije za određivanje područja odgovornosti i područja djelovanja postrojbi dobrovoljnog vatrogasnog društva, vatrogasne intervencije te načine određivanja vatrogasne opreme i broja vatrogasaca koji moraju biti u vatrogasnoj postrojbi..

17. Tko financira djelatnost vatrogasnih postrojbi

- ✓ Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osiguravaju se u proračunu općine, grada i Grada Zagreba čije područje pokrivaju.
- ✓ Sredstva za financiranje redovite djelatnosti profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu osigurava osnivač, sukladno planu zaštite od požara i svojim općim aktima.
- ✓ Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunima županija odnosno Grada Zagreba.
- ✓ Sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u proračunu županije, a za intervencije po nalogu glavnoga vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u državnom proračunu..
- ✓ Sredstva za financiranje nabave opreme i sredstava za gašenje požara vatrogasnih postrojbi osiguravaju se u državnom proračunu, sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, koji Vlada Republike Hrvatske donosi na temelju Zakona o zaštiti od požara te Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske.

18. Da li vatrogasna postrojba mora sudjelovati i izvan svoga područja djelovanja i kada?

- ✓ Bez obzira na utvrđeno područje odgovornosti ili područje djelovanja, vatrogasne postrojbe dužne su sudjelovati na vatrogasnoj intervenciji i izvan područja svojeg djelovanja na zapovijed nadležnog vatrogasnog zapovjednika (županijskog ili glavnog).

19. Koji su uvjeti zapošljavanja profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca?

- **Članak 51.**
 - ❑ Osoba koja se prima na radno mjesto profesionalnog vatrogasca mora ispunjavati sljedeće uvjete za zasnivanje radnog odnosa:
 - ✓ mora imati hrvatsko državljanstvo
 - ✓ da je mlađa od 30 godina prilikom prvog zaposlenja na radnom mjestu profesionalnog vatrogasca
 - ✓ da ima stečenu kvalifikaciju na razinama 4.1. ili 4.2. prema HKO-u ili stečenu kvalifikaciju vatrogasnog smjera
 - ✓ da ima posebno zdravstveno stanje i psihičku sposobnost za obavljanje vatrogasne djelatnosti što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove
 - ✓ ispunjavati posebno propisanu razinu tjelesne i motoričke sposobnosti
 - ✓ da nije kažnjavana za kaznena djela protiv života i tijela, protiv opće sigurnosti, imovine i protiv službene dužnosti

20. Imaju li članovi DVD-a pravo na naknadu pri gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine?

Članak 96.

- ✓ Dobrovoljni vatrogasac koji je u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, ostvaruje sva prava iz radnog odnosa, a poslodavac ostvaruje pravo na povrat plaće koju je isplatio od jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Hrvatske vatrogasne zajednice, ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca.
- ✓ Dobrovoljni vatrogasac koji je u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji poslije radnog vremena, tijekom noći dulje od četiri sata, ima pravo na naknadu u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Hrvatske vatrogasne zajednice, ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca.
- ✓ Dobrovoljni vatrogasac koji nije u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji ili vatrogasnoj vježbi, ima pravo na naknadu od općine, grada, Grada Zagreba ili Hrvatske vatrogasne zajednice na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija odnosno vježba, ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca.
- ✓ Visinu naknade iz stavaka 2. i 4. ovoga članka, koja ne može biti manja od prosječne naknade za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca u Republici Hrvatskoj, određuje općinski načelnik, gradonačelnik odnosno gradonačelnik Grada Zagreba te za područje države Hrvatska vatrogasna zajednica.

21. Koja prava imaju članovi vatrogasnih postrojbi ukoliko pri gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine budu povrijeđeni?

Članak 60.

- ✓ Profesionalnom i dobrovoljnom vatrogascu kod kojeg se, zbog ozljede koja je nastupila u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti, u postupku ocjene radne sposobnosti odnosno u postupku po zahtjevu za priznavanje prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja, utvrdi tjelesno oštećenje od najmanje 80 % i koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu, ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće uvećane 24 puta.

22. Koja prava imaju članovi vatrogasne postrojbe u slučaju smrti?

Članak 59.

- ✓ Profesionalni i dobrovoljni vatrogasac koji u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti izgubi život, sahranit će se u mjestu koje odredi njegova obitelj na trošak Hrvatske vatrogasne zajednice odnosno jedinice lokalne samouprave ovisno u kojoj je vatrogasnoj postrojbi djelovao (u radnom odnosu odnosno članstvu).
- ✓ Troškom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:
 - a) troškovi prijevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane
 - b) troškovi grobnog mjesta, ako obitelj nema grobno mjesto
 - c) troškovi uobičajeni u mjestu u kojem se obavlja sahrana.

23. Tko su Vatrogasci s posebnim ovlastima?

- ✓ Vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima, u smislu ovoga Zakona, su:
- ✓ **na državnoj razini:** glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, zapovjednik intervencijske vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik te državni službenici zaduženi za zračne snage, logistiku, operativu, priobalje i kontinent
- ✓ **na županijskoj razini i razini Grada Zagreba:** županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba i njegov zamjenik
- ✓ **na lokalnoj razini:** gradski, područni i općinski vatrogasni zapovjednik te njihovi zamjenici, zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici, zapovjednici profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu i njihovi zamjenici, zapovjednici središnje vatrogasne postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva i njihovi zamjenici, zapovjednici postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava koji sudjeluju na intervencijama i njihovi zamjenici te vatrogasci koji su aktom vatrogasne postrojbe, javne vatrogasne postrojbe i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu određeni da samostalno zapovijedaju vatrogasnom intervencijom prilikom koje koriste javne ovlasti utvrđene ovim Zakonom.

24. Tko imenuje vatrogasnog zapovjednika?

Članak 60.

- ✓ Javnom vatrogasnom postrojbom, postrojbom dobrovoljnoga vatrogasnog društva, profesionalnom vatrogasnom postrojbom u gospodarstvu i postrojbom dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu zapovijeda zapovjednik, koji ima zamjenika.
- ✓ Zapovjednik intervencijske vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik po dužnosti su glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik.
- ✓ Zapovjednika javne vatrogasne postrojbe i njegova zamjenika imenuje općinski načelnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba.
- ✓ Zapovjednika postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva imenuje nadležno tijelo vatrogasnog društva a potvrđuje ga općinski načelnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba.
- ✓ Zapovjednika profesionalne postrojbe u gospodarstvu i njegova zamjenika imenuje osnivač.
- ✓ Zapovjednika postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu imenuje nadležno tijelo tog društva a potvrđuje osnivač. ...

25. Koji su međusobni odnosi operativnog članstva pri susretanju, a koji u zajedničkom radu na vatrogasnoj intervenciji?

- ✓ Vatrogasnom intervencijom, koja se obavlja zbog nastalog požara, eksplozije, nesreće ili druge opasne situacije (u daljnjem tekstu: događaj) zapovijeda zapovjednik u vatrogasnoj postrojbi koja je prva započela s intervencijom.
- ✓ Kada je na mjesto događaja prva izašla vatrogasna postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva, zapovjednik te postrojbe zapovijeda vatrogasnom intervencijom do dolaska javne vatrogasne postrojbe kada zapovijedanje intervencijom preuzima zapovjednik te postrojbe.
- ✓ Ako zapovjednik koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o događaju odmah izvješćuje nadređenoga vatrogasnog zapovjednika koji preuzima zapovijedanje intervencijom.
- ✓ Kada događaj prelazi granice općine ili grada zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice područja ako isti postoji ili županijski vatrogasni zapovjednik.

26. Koje su javne ovlasti na vatrogasnoj intervenciji?

Vatrogasna postrojba u obavljanju vatrogasne intervencije **ima sljedeće javne ovlasti:**

1. ulaziti u dom bez privole stanara, ako se otklanja izravna ozbiljna opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovine većeg opsega,
2. zabraniti promet vozila i pristup nepozvanim osobama u blizini mjesta intervencije do dolaska policije,
3. pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastajanja štetnih posljedica,
4. izmjestiti osobe i ukloniti stvari iz susjednih građevina koje su ugrožene nastalim događajem,
5. prekinuti dovod električne energije i plina,
6. djelomično ili potpuno ograničiti dovod vode potrošačima u zoni pojave požara ili čitavom naselju, radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara,
7. koristiti vodu iz svih izvora, bez obzira kome pripadaju, bez plaćanja naknade,
8. djelomičnog ili potpunog rušenja građevina preko koje bi se požar mogao proširiti, ako se širenje požara ne može spriječiti na drugi način,
9. poslužiti se tuđim prometnim sredstvima radi prijevoza osoba stradalih u događaju u najbližu zdravstvenu ustanovu, ili radi prijevoza osoba na mjesto događaja.

Zapovjednik intervencije može iznimno odobriti ili narediti punoljetnoj osobi da obavlja pojedine pomoćne i manje složene poslove tijekom vatrogasne intervencije, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti intervencije.

The background of the slide features a photograph of firefighters in full protective gear, including helmets and masks, working in a smoky and brightly lit fire scene. The image is slightly faded and serves as a backdrop for the text.

27. Kada podčinjeni vatrogasac ne mora izvršiti zapovijed pretpostavljenog??

- ✓ Ako djelatnik (vatrogasac) koji je zaprimio zapovijed uoči da mu je izvršenjem takve zapovjedi neposredno ugrožen život ili zdravlje, kao i životi kolega ili osoba koje su se neposredno našle u takvoj situaciji može odbiti takvu zapovijed, svakako ako postoji alternativa za bolje rješenje opasne situacije (npr. ulazak u objekt ako je vidljivo da se se urušiti, ulazak u zatrovanu zonu bez izolacionog aparata i sl.)
- ✓ Ali treba imati u vidu da je svaka vatrogasna intervencija opasna.

28. Tko snosi troškove vatrogasne intervencije? – *izvan područja djelovanja*

- ❑ Dobrovoljno vatrogasno društvo ili profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu koja je intervenirala na događaju izvan svog područja odgovornosti i djelovanja, a na temelju zapovijedi nadređenog zapovjednika, ima pravo na naknadu nastalih troškova.
- ✓ Troškove nastale na vatrogasnoj intervenciji na temelju zapovijedi županijskog vatrogasnog zapovjednika, uz prethodno traženje gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika, snosi jedinica lokalne samouprave na području koje je vatrogasna intervencija obavljena.
- ✓ Troškove nastale na vatrogasnoj intervenciji na temelju zapovijedi glavnog vatrogasnog zapovjednika uz prethodno traženje županijskog vatrogasnog zapovjednika snosi jedinica područne (regionalne) samouprave.
- ✓ Ako je proglašena katastrofa, sredstva za naknadu troškova intervencije, na temelju zapovijedi glavnog vatrogasnog zapovjednika, osiguravaju se u državnom proračunu.
- ✓ Javne vatrogasne postrojbe čiji su profesionalni vatrogasci uključeni izvan područja za koje je osnovana ima pravo na naknadu svih nastalih troškova, osim plaće uključenih vatrogasaca koja je sufinancirana iz državnog proračuna.

The background of the slide features a blurred image of firefighters in a fire scene. They are wearing helmets and gear, and there are flames visible in the background. The overall color palette is warm, dominated by oranges, yellows, and reds.

29. Za što nam služe vatrogasni domovi i spremišta, te koja su osnovna pravila o njihovom korištenju?

- ✓ Vatrogasni objekti (vatrogasni domovi ili vatrogasna spremišta) su zgrade koje služe za smještaj vatrogasne opreme te za život i rad dobrovoljnih vatrogasnih društava.
- ✓ U vatrogasnim spremištima i garažama mora vladati red koji omogućava dobru preglednost vatrogasnih sprava i opreme, te nesmetan i brz izlazak u slučaju nužde.

The background of the slide features a photograph of firefighters in full protective gear, including helmets and masks, working in a smoky and brightly lit fire scene. The image is semi-transparent, allowing the text to be overlaid clearly.

31. Koji je značaj Vatrogasne zajednice jedinica lokalne samouprave

- ✓ Vatrogasna zajednica grada odnosno općine nadležno je tijelo za vatrogastvo na razini jedinice lokalne samouprave, a osniva se u jedinicama lokalne samouprave gdje postoje dvije ili više članica vatrogasne zajednice te se osnivaju, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drukčije određeno.

32. Koje nadležnosti ima Vatrogasna zajednica?

- ❑ Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine **nadležna je za sljedeće poslove:**
- ✓ oblikuje vatrogasni sustav grada, područja odnosno općine sukladno vatrogasnom planu
- ✓ potiče aktivnosti u pogledu poboljšanja stanja zaštite od požara i provedbe vatrogasne djelatnosti
- ✓ priprema i provodi zadaće iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku
- ✓ zastupa interese vatrogastva grada, područja odnosno općine
- ✓ vodi i redovito obnavlja baze podataka te očevidnika koje vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine prikuplja u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih temeljem ovoga Zakona
- ✓ sudjeluje u izradi prijedloga strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova
- ✓ organizira i provodi vatrogasna natjecanja
- ✓ organizira javna savjetovanja i stručne skupove
- ✓ provodi prekograničnu suradnju u području vatrogastva
- ✓ koordinira aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite

33. Koja tijela čine Vatrogasnu zajednicu jedinica lokalne samouprave

- **Članak 24.**
 - ☐ Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine ima sljedeća tijela:
 - ✓ skupštinu
 - ✓ gradskog, područnog, odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika
 - ✓ predsjednika vatrogasne zajednice
 - ✓ predsjedništvo
 - ✓ zapovjedništvo

34. Koje su oznake zvanja, oznake dužnosti i oznake specijalnosti?

❑ **Oznake zvanja** su (od najnižeg prema najvišem) - časnici imaju zlatne, a dočasnici vatrogasci crvene obrube:

- ✓ Vatrogasac - pripadnik vatrogasne mladeži
- ✓ Vatrogasac
- ✓ Vatrogasac 1. klase
- ✓ Vatrogasni dočasnik
- ✓ Vatrogasni dočasnik 1. klase
- ✓ Vatrogasni časnik
- ✓ Vatrogasni časnik 1. klase
- ✓ Viši počasni vatrogasni časnik
- ✓ Viši vatrogasni časnik
- ✓ Viši vatrogasni časnik 1. klase

35. Koje su oznake zvanja, oznake dužnosti i oznake specijalnosti?

❑ Oznake dužnosti (od najniže do najviše)

- ✓ Vatrogasac bez dužnosti
- ✓ Član zapovjedništva
- ✓ Dozapovjednik
- ✓ Zapovjednik
- ✓ Član predsjedništva upravnog odbora
- ✓ Tajnik
- ✓ Dopredsjednik
- ✓ Predsjednik

36. Koje su oznake zvanja, oznake dužnosti i oznake specijalnosti?

Oznake specijalnosti *(od najniže do najviše)*

- ✓ strojara
- ✓ bolničara
- ✓ aparate za zaštitu dišnih organa (izolacione aparate)
- ✓ vezista
- ✓ vatrogasnog ronioca
- ✓ za radove na vodi
- ✓ za spašavanje pri tehničkim intervencijama
- ✓ za accidente sa opasnim tvarima
- ✓ za djelovanje u radiološko-biološko-kemijskoj kontaminaciji

**HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA
VATROGASNA ZAJEDNICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
VATROGASNA ZAJEDNICA BARANJA**

**HVALA NA PAŽNJI!
Sretno na ispitu!**

Renata Čete, vat. časnica I. klase